

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

ÅŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER DIN ČUJ./DERES REF.
Ballo, Solveig, +47 78 47 40 22
solveig.ballo@samediggi.no

MIN ČUJ./VÅR REF. BEAIVI/DATO
14/6260 - 2 09.01.2015
Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

Samediggi
Ávjovárgaiddnu 50
9730 Kárásjohka

telefuvdna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Høring - Stortingsmelding - Vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett - Sametingets høringsinnspill

Sametinget viser til regjeringens høringsnotat om melding til Stortinget om vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett med innspillsfrist 10. januar 2015. Sametinget fremmer med dette sitt høringsinnspill. Sametinget ber om å bli konsultert under utarbeidinga av meldinga. Høringssvaret vil være en del av Sametingets grunnlag for konsultasjon, men gir ikke uttømmende rede for Sametingets standpunkter.

Sametinget registrerer regjeringens mål om vekst i havbruksnæringen. Sametinget vil innledningsvis påpeke at vekst i næringen ikke er et mål i seg selv. Verdiskaping, sysselsetting og velferd som kommer lokalbefolkningen til gode og miljømessig bærekraft bør være overordnet regjeringens ønske om vekst. Konsekvensutredning i forhold til natur og samisk kultur, Samisk nærings- og samfunnsliv må gjennomføres før man åpner opp for volumøkning av oppdrett.

Sametinget er i utgangspunktet ikke negativ til at kysten deles inn i produksjonsområder og er positiv til handlingsregel med miljøindikatorer. Produksjonsområdene må ikke settes for store, det må sikres liten påvirkning mellom områdene, og sonene må ikke vektes opp mot hverandre. Det må heller ikke være tillat å flytte tillatelser mellom områdene. Som indikatorer i en handlingsregel, bør også rømming og medikamentbruk inkluderes, i tillegg til lus og utslipp. Sametinget støtter ikke departementets skisserte risikoprofil, og mener at konsekvenser må utredes før kapasiteten i et område vurderes økt. Sametinget viser til høringsnotatets pkt 7.3.2. og vil understreke at systemet ikke bare skal *åpne for*, men at systemet skal *brukes for* å redusere næringens produksjonskapasitet der indikatorene og handlingssystemet tilsier det. Sametinget vil påpeke at det må være en streng forvaltning av dette systemet.

I forbindelse med inndeling, utarbeidelse og etablering av produksjonsområder viser Sametinget til Sametingets planveileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder må ikke føre til irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen. Sametinget ber om å konsulteres om plasseringen av produksjonssonene og indikatorsystemet, i de geografiske områdene Sametinget har anledning til å konsultere om, jmfør Konsultasjonsprosedyrene fastsatt ved kgl res. 01.07.05.

Når det gjelder forholdet til samiske samfunns- og næringsinteresser, forutsetter Sametinget at tiltak i meldingen, alene eller sammen med andre tiltak, ikke går ut over muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring og kultur i området, jf. Art. 27 i den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Dette kan innbefatte at tiltak hindrer muligheten til å utøve fjordfiske eller laksefiske, benytte tradisjonelle fiskeplasser, eller at tiltak medfører at fisk forhindres i å nå gyteplasser eller lakseelver i området som blir berørt av tiltaket.

Sametinget minner også om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kulturminneloven § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kulturminneloven §§ 3 og 6. I tilfeller hvor nye landområder skal benyttes til bygging/vedlikehold av merder, lagringsplass, landfester eller andre aktiviteter som medfører et større inngrep på land, så må dette forelegges Sametinget som egen søknad slik at Sametinget kan vurdere en eventuell befarung i området, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8.

Sametinget er positiv til løsninger som innebærer vekst i lukkede anlegg, og imøteser videre arbeid og forskning innenfor dette. Det bør være et mål at nyetableringer av oppdrettsanlegg baserer seg på denne teknologien i fremtiden.

Dette høringsvaret fokuserer i hovedsak på Sametingets overordnede posisjon. Sametinget ber om å bli konsultert i saken, da tiltak i meldingen vil ha innvirkning på samisk kultur, næring, språk og levesett (Jf. Konsultasjonsprosedyrene fastsatt ved kgl res. 01.07.05). Vi vil gjennom konsultasjonsprosessen kunne komme tilbake til innspill på detaljnivå.

For videre kontakt og dialog om konsultasjoner vil deres kontaktperson vil være fagleder i seksjon for areal og miljø: Sten Olav Heahtta sten.olav.heahtta@samediggi.no, tlf: 78 48 42 24.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør
ealáhus/næring

Ballo, Solveig
fágajodiheddji/fagleder -